

Ο Μακεδονικός αγώνας παραμένει επίκαιρος με νέα νοήματα

[Πολιτισμός / Ιστορία](#)

[Κωνσταντίνος Χολέβας, Πολιτικός Επιστήμων](#)

Ο Μακεδονικός αγώνας παραμένει επίκαιρος με νέα νοήματα. Σαν σήμερα στην Ιστορία ο θάνατος του Παύλου Μελά

Ήταν 13 Οκτωβρίου 1904. Το παλληκάρι είχε αφήσει τα σαλόνια των Αθηνών και ήλθε για τρίτη φορά στην τουρκοκρατούμενη Μακεδονία. Ήλθε να στηρίξει τους εντοπίους Έλληνες αγωνιστές κατά της προπαγάνδας της Βουλγαρικής Εξαρχίας και κατά της ένοπλης βίας των κομιτατζήδων. Και εκείνη τη νύχτα, στη Στάτιστα της Καστοριάς (μην την συγχέουμε με τη Σιάτιστα του Νομού Κοζάνης) ο Παύλος Μελάς έπεσε νεκρός. Το τουρκικό απόσπασμα είχε πάρει πληροφορίες από τους κομιτατζήδες. Και ο Παύλος, ο ανθυπολοχαγός του Ελληνικού Πυροβολικού, άφησε την τελευταία του πνοή στην αγαπημένη του Μακεδονία, όπου είχε έλθει ως εθελοντής μαζί με άλλα παλληκάρια από την ελεύθερη Ελλάδα.

Ο Ίων Δραγούμης ξεσήκωσε τον Παύλο. Και ο θάνατος του Παύλου Μελά αφύπνισε την ελληνική κυβέρνηση και τον απανταχού Ελληνισμό. Όλοι έμαθαν ότι στη

Μακεδονία η μεγάλη πλειοψηφία του πληθυσμού είναι ελληνική, αλλά οι Βούλγαροι εθνικιστές σχεδίαζαν να διαδεχθούν τους Οθωμανούς Τούρκους. Η ψευδοεπανάσταση του Ίλιντεν, στις 20.7.1903, είχε δείξει ξεκάθαρα τους στόχους της βουλγαρικής ΕΜΕΟ (Εσωτερική Μακεδονική Επαναστατική Οργάνωση).

Με τα ίδια ακριβώς αρχικά, ΒΜΡΟ στις σλαβικές γλώσσες, ονομάζεται σήμερα το κόμμα που αποτελεί τη μείζονα αντιπολίτευση στα Σκόπια.

Ο

Μακεδονικός Αγώνας παραμένει επίκαιρος και μας δίνει χρήσιμα μηνύματα.

1. Ο Ελληνισμός κατά τη δεύτερη ένοπλη φάση του Μακεδονικού Αγώνα (η πρώτη διεξήχθη το 1878) απέδειξε ότι μπορεί να οργανωθεί και να επιτύχει τον στόχο του. Και τούτο παρά την πτώχευση του 1893, τον ατυχή Ελληνοτουρκικό πόλεμο του 1897 και την επιβολή του Διεθνούς Οικονομικού Ελέγχου το 1898. Το ψυχολογικό κλίμα βελτιώθηκε διότι υπήρχε η Μεγάλη Ιδέα. Υπήρχε το όραμα και η επιθυμία για την απελευθέρωση όλων των υποδούλων ελληνικών πληθυσμών. Σήμερα λείπει μία νέα Μεγάλη Ιδέα. Προφανώς με περιεχόμενο πνευματικό και πολιτιστικό, όχι εδαφικό.

2. Όταν υπάρχει εθνική ενότητα και ομόνοια μπορούμε να δράσουμε συντονισμένα. Τότε όλοι συντονίσθηκαν σωστά και επέτυχαν να ενθαρρύνουν τους εντοπίους Μακεδόνες και να αποτρέψουν τη βουλγαρική κατάκτηση της Μακεδονίας. Το Πατριαρχείο, οι Επίσκοποι, οι απλοί κληρικοί, οι γηγενείς Έλληνες (έστω και αν κάποιος από αυτούς μιλούσαν τα ελληνικά ανάμεικτα με σλαβικές λέξεις), οι εθελοντές αξιωματικοί και απλοί πολίτες από τη Νότιο Ελλάδα, οι δάσκαλοι και οι

δασκάλες, τα Μακεδονικά Κομιτάτα και οι Φιλεκπαιδευτικές Αδελφότητες στην Αθήνα, στη Λάρισα, στην Κωνσταντινούπολη. Όλοι αγωνίσθηκαν με ομοψυχία και θάρρος. Οι κυριώτεροι, όμως, πρωταγωνιστές ήσαν οι απλοί άνθρωποι της Μακεδονίας, άνδρες, γυναίκες, παιδιά. Στήριξαν τον Αγώνα και έδωσαν στις Μεγάλες Δυνάμεις το μήνυμα ότι οι κάτοικοι της Μακεδονίας εμπνέονται από την Ορθοδοξία και την Ελληνική Ιστορία.

3. Σε όλη τη διάρκεια του Αγώνα η διαμάχη ήταν μεταξύ Ελλήνων και Βουλγάρων με παρεμβαίνοντες κατά καιρούς τους Τούρκους στρατιώτες. Σε κανένα επίσημο ή ανεπίσημο έγγραφο, ελληνικό, οθωμανικό ή ξένων διπλωματών, δεν υπάρχει αναφορά σε «μακεδονικό έθνος».

4. Η δεύτερη φάση του Μακεδονικού Αγώνα άρχισε το 1903 και έληξε το 1908. Τον Ιούλιο του 1908 οι Νεότουρκοι αξιωματικοί έδωσαν φρούδες ελπίδες ότι θα επιβάλουν στον Σουλτάνο τη δημοκρατία και την ισοπολιτεία. Οι Χριστιανικές εθνότητες, που ήσαν υπόδουλες στους Οθωμανούς (Έλληνες, Αρμένιοι κ.α), πίστεψαν ότι αρχίζει μία περίοδος φιλελελευθέρων μεταρρυθμίσεων. Οι ελπίδες γρήγορα έδωσαν τη θέση τους στον τρόμο, όταν αποκαλύφθηκαν τα πραγματικά σχέδια των Νεοτούρκων του Κομιτάτου “Ένωση και Πρόοδος”. Η Γενοκτονία των Ελλήνων, των Αρμενίων και άλλων Χριστιανικών εθνοτήτων σχεδιάσθηκε και εκτελέσθηκε συστηματικά. Στην Ανατολική Θράκη, στη Μικρά Ασία, στον Πόντο. Αποκορύφωμα υπήρξε η σφαγή του 1922 και η πυρπόληση της Σμύρνης.

Η Μακεδονία απελευθερώθηκε με τους Βαλκανικούς Πολέμους του 1912-13, αλλά η άνοδος των Νεοτούρκων στη εξουσία οδήγησε στην εξόντωση του Ελληνισμού της Ανατολής.

Πηγή: huffingtonpost

<https://bit.ly/3rTpkuP>